

Sveriges Rikets Ständers

31. 30

Beslut

Som aff them enhälligen

giordes/ på then allmenne Riksdagh / som
hölls i Stockholm den 3. Novembris Åhr 1660.

Stockholm/

Tryckt hos Henrich Keyser Kongl. Booktryckare.

Handwritten text in a Gothic script, likely a title or heading, possibly reading "Hedewig" or similar, with decorative flourishes.

Handwritten text in a Gothic script, likely a subtitle or a line of text, possibly reading "Hedewig" or similar, with decorative flourishes.

Handwritten text in a Gothic script, likely a signature or a line of text, possibly reading "Hedewig" or similar, with decorative flourishes.

Handwritten text in a Gothic script, likely a signature or a line of text, possibly reading "Hedewig" or similar, with decorative flourishes.

Hedewig
Eleonora med Gudz
nådhe/ Sveriges/ Gøthes
och Wendes Drottningh/
Storförstuma til Finlandh/

Hertiginna vthi Skåhne/ Estlandh/ Lifflandh/ Gacelen/
Brehmen/ Behrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och
Wenden/ Förstuma til Rhügen/ Frw öfwer Ingerman-
landh och Wismar; Så ock Pfaltzgreswinna widh
Rhein i Beyerne/ til Göllich/ Clewe och Bergen Hertigin-
na/ Boren Hertiginna til Sleswig/ Holsteen/ Stormarn
och Ditmarschen/ Greswinna til Oldenburg och Del-
menhorst/ etc. Sampt Effterkresne Sveriges Riktes
Rådth och Ständer/ Greswar/ Friherrar/ Biskopar/
Ridderkap och Adel/ Prästerkap/ Krigz/ Besäht/ Bor-
gerkap/ och menige Allmoge/ som til dhenne berammade/
och wäl öfwerståndne Rikszdagh/ halswä warit församla-
de/ så för Öf sielwe/ som och Fullmächte aff Wäre hem-
ma i Landzändarne warande Medhbröder/ Giöre witter-
ligt / at såsom dhen Stormächtigste Höghborne Förste
och Herre/ Her CARL, Sveriges/ Gøthes och Wen-
des Komungh och Arff-Förste/ Storförste til Finlandh/
Hertigh vthi Skåhne/ Estlandh/ Lifflandh/ Gacelen/

A ii

Breh

Brehmen/ Vehrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och
 Wenden/ Förste till Rhügen/ Herres öfwer Ingermannland
 och Wismar; Så och Pfaltzgreffue widh Rhein i Beyern/
 til Göllich/ Glewe och Bergen Hertigh/ etc. Wår res-
 pective älskelige käre Herr Son/ och allernådigste Konung
 och Herre/ i betrachtande aff Rijksens närwarande will-
 kühr och beståenhet/ hafwer skattadt rådhsampt och tien-
 ligt sammankalla Ds aff förbe." Rijksens Ständer/ och
 därhoos behagat Ds at fungiora/ huruledes/ widh dhenne
 tiden/ begås och förrättas skulle dhen Stormächtigste
 Högborne Förstes och Herres/ Her CARL GUSTAVS/
 Sveriges/ Götthes oc Wendes Konungz/ Storförstes til
 Finland/ Hertigs vti Skåne/ Estland/ Carelen/ Brehmen/
 Vehrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och Wenden/
 Förstes til Rhügen/ Herres öfwer Ingermannland oc Wis-
 mar; Så och Pfaltzgreffues widh Rhein i Beyern/ til Göllich/
 Glewe och Bergen Hertigs/ etc. Wår för detta allernådig-
 ste Konungz/ numera Sal. hos Gudh/ och Höchsfiberömlig
 i äminnelse/ Christelige Konungzlige Begräffning och Jor-
 defärdh. Därnäst hafwer och Hans Kongl. Mayst. Ds
 welat optäckia/ medh hwad lycksaligheet dhen högste Gudh
 hafwer behagat/ sedan näst förweefne Rijksdagh/ som hölls
 i Götteborgh/ och slöts den 1. Martij/ vthi innerwarande
 Åhr/ aff sin outhsäjelige mildheet/ wälsigna och bekröna
 Hans Kongl. Mayst/ Wår närwarande Allernådigste
 Konungz/ ingångne Konungz. första Regementstidh/ vthi
 een årbar/ myttigh/ och ewigwarande Fredz erhållande/
 på äthskillige Orter/ så at numehra/ största dhelen/ af Swe-
 riges

riges Rijkes Naboer och Fiender/ aldeles förlifte/ och til
 förre wänskap och förtroende/ åter brachte äre wordne.
 Endeligen hafwer och H. K. M. af Ds welat ästa/ at öfwer-
 läggia och betrakta dhe förnåmbsta ärender/ som wid när-
 warande tillstånd/ och så satte Rijzens/ och Fädernes
 Landzens anlegenheeter; pröfwes oomgiengelige/ at tagas
 i acht/ och medh moghne Råd och försattningar/ bringas i
 sin tilbörliche Säkerheet och rätta Stadga. Alltså Wij
 sampelige Rijksens Råd och Ständer/ effter Wår oför-
 anderlige Trooheet/ Lydna och Plicht/ här insundne och
 tillsammans komne/ hade först billigt önskat/ at hafwa
 varit så sälle/ dhet Wij/ til många åhr/ hade kunnat niuta
 Hans Kongl. Mayst. höghlöflich i äminnelse/ sordom Wår
 allernådigste Konungz och Herres/ såsom een så incompa-
 rabel Herres milde/ och fast bepröfliche Regimente/ vnder
 hwilke högha Kongl. eröfvelser/ samt ertedde wälgär-
 ningar/ Ds alla/ om mycken hughnadt/ wälsfärd och
 Lycksaligheet/ märckeligh förhoppningh tillwarte; Icke de-
 ste mindre/ emedan Gudh Allsmåchtig hafwer tåchts an-
 norlunda förordna/ och Hans Kongl. Mayst./ medh hög-
 sta Wår bedröfwelse/ ifrån Ds kalla/ och til dhen Ewiga
 och Himmelska Frögden försättia; Så är Wår plicht/
 detta/ såsom ett hårdt allgemeent Landz/ Straff/ medh tå-
 lamodh optaga/ Wåra Synder/ såsom rätte Orsaken där
 til/ medh allwar ångra/ Gudh bedia/ om försköningh/
 för wijdare hämbd och wreede/ jämwäl medh ett tack-
 samt/ ödmuikt och wyrdesult hierta erkänna/ och vthi ewig
 äminnelse förwara/ een så stoor. Konungz höge förtienster/
 A iij bewiiste

berwiste wålgårningar / och Kongl. försorgh / så för Rik-
ket och Fäderneslandet i gemein / som och för hwaras och
eens i synnerheet / där vthi / och vnder / bestående Interesse.
Och emådan Hs. Kon. M. tt / Vår allernådigste Konung
och Herre / som hafwer trådt / igenom Gudz försyn och skie-
kelse / vthi dhes Sal. Herr Faders Thron och Regimentz
Stohl / billigt hafwer slutit / widh een sådan tids beskaffen-
heet / intet vara tienligare / än at Hans Sal. Kongl. M. tt
Lekamen / må forderligst / och medh Christelige / sampt vthi
Vårt käre Fäderneslandh / widh Kongl. Begravnin-
gar / öflige ceremonier / til des Graft och hvijlorum / beled-
sagas / så hälle Wij / icke allenast vår plicht lifsmätigt / sam-
ma Aet at biuista / och dhen yttersta åhre / och devotions-
tiänst där widh at betee / som wi det och icke vele vthelåta el-
ler försumma / men fast mehre / efter all möjligheet / hielpa
dhen tilbörigen at betiåna / och medh all redebogenheet / er-
wiisa / huru Wij / vthi Våre hiertan / Hans Kongl. Maj. tt
osörjkelige Dygder / ett stadigt warande tacksammt monu-
ment hafwe erigerat och tillagnadt / hwilket Wij och Poste-
riteten / widh alle tider / til ett lifka hiertelagh efterlembne /
och öfwerantwarda skole. Darnäst / hugne Wij Os
högeligen / öfwer dhe i een så kort tids tråffade Fredz Sluth /
och den önskelige Lyckan / som Gudh hafwer förlånt / först
högstbe. Vår aldrigh tilfyllest berömmelige / och numehra
hoos Gudh Sal. Konung / vthi ett så swårt Wårcks vth-
förande / hwilket / aff sielfwe vthslaget / Wij nu kunne afta-
ga. Sålom och seder mehre. H. K. M. tt Vår nu warande
allernådigste Konung och Herre / til des Regimentz förste
Råd

Råd och actioner / så at dhes begynte Kongl. Wåldes
Åhr / straxt äre vthmärckte wordne / för heele Werlden / med
een så stoor och hårligh Lycksaligheet. Och såsom Os icke
kan vara obekant och förgått / vthi hwad efftertänckeligt
vthseende / och sährlige Coniuncturer / Fäderneslandet rå-
fode / genö mehrhögstbe. Vår Sal. Konungz oförmodeli-
ge dödelige fränfalle och hädansård / warandes där medh
plözlige beröswat / aff ett sådant högtönskeligt / dyrbart oc
tappert Huswudh och försvar / som heela Werlden måste
admirera / och hwar ehrligh Swensk Man billigt skattade
incomparabelt / jämwal och een sådan öfvermåten
stoor Hielte / hålti så högnödigh / när Rikket fast wedh alla
Gränzer / stodhi låga / och war inuiclat i Wapnskrifte /
medh alle thes mächtige Grannar och Naboeer. Så är ju
Gudh Faderlige försorgh / och Os samptligen betedde Nåd
derwårck / i så många Lycksaligheeter / så mycket högre och dy-
rare tilskatta / dyrcka / och medh ödmjukeste devotion at be-
römma / som Wij / vthi een sådan beskaffenheet / fast emot alla
Memnstiors hopp och tanckar / then eene lyckelige och hug-
nelige Successen / efter then andra / hafwe nådt och erhållit.
Hwad missförstånd / irringar oc Blodz vthgiutelser / der Pol-
miste Wåsendet hafwer anbracht och förorsakat / det hafwe
icke allenast sielfwe dei så många åhr warande swåre Kri-
gen / och der wid erledne wedderwerdigheeter / utan och åthskil-
lige aff Rikzens Ständers / här til / om dhet Wårcket / på
åthskillige tider / hafde Rådhs lagh och sattade sluth / nog
sampt betygat och vthwist / hwar för wi och billigt dhe go-
da Herrars hafde möda / och försporde berömmelige för-
sichig

sigtigheet/flitt/trooheet och ijswer / til Kongl. Majt. Vår
 respective ålskelige käre Hr. Sons / så och allernådigeste
 Konung; och Herres / sampt Fäderneslandz ens tjenst och
 wälsfärdh / medh gunstigh bewågenheet och tacksam ihugh-
 kommelse och beröm erkänne / som så wäl Armeens förestän-
 de och direction, som besynnerligen Fredz Tractatens bij-
 wistelse och befrämjande / å den Orten / hafwe haft i skio-
 hel / och hulptit tileen godh vthgång / warandes / numeha / icke
 allenast förlitte medh Konungen och Respubliquen af Po-
 len / vthan och alle misförståndens vthrotade / och sålunda
 icke allenast den dådan befärande Sientligheet och Blodvth-
 giutelse undkomme / vthan och H. K. M:t och Riket / ifrån
 Högsthem: Konung; här til förmeente anspråk / aldeles be-
 frijat / sampt desliktast een ansehnlig Provintz / såsom Liff-
 landh / på den siidan / erwärdeligen Sveriges Grono tiläg-
 nad / och försäkrat worden; Tilika måtto / såsom Kensaren
 och Churförsten af Brandenburg / igenom / och wedh sam-
 ma tractat, äre desliktast til fullkomligh / och stadigwarande
 Fredh och eenigheet wordne förorsakade / och hafwe / i des
 krafft / alle occuperade och inkräktade Plazer til Ds igen
 affstätt och restituerat; Så är och der igenom / oss och Fäde-
 neslandet / serdeles / wedh een sådan des Stat och bestaffen-
 heet / een nyttigh och ansehnlig tjenst wedersfahren. Des-
 liktast / när wi före Ds til sinnes dhett beswärlige Kriget /
 som medh Konungen och Riket Danmark / een rund tindh /
 är fördt wordet / och huru / i des ställe / Freden / medh der
 widh fölliande Nabooerligh förtrogenheet / är erhållen och re-
 dintegrerat worden; Så kunne Wi icke mindre / af denne
 Orsak /

Orsak / medh glädie beröra den erwijste Gudz wälgärningh /
 som wi och / medh loff och beröm / deras namn och actio-
 ner billigt ihughkomme / och hoos Posteriteten länne i
 tack samt åtänckande / som icke allenast Kriget / til Landz
 och Watten / först vnder H. K. M:t war Sahl. Konung;
 högstibeprijselige admirable conduicte och befallning / haf-
 we bijwistat / fördt och dirigerat, vthan och / så wäl vthi H.
 K. M:t Liffstindh / som och sedermera / vnder Vår nu
 warande Allernådigste Konung; Regimente / sielwe Fredz
 tractaten förestadt och vthfördt / til ett önskeligt Sluth /
 hwilken Fredh ländet Riket til så mycket mehre fröckia /
 säkerheet och fromma / som dhe förnähne Provincier, Skå-
 ne / Halland / Blekinge och Bahus Län / medh åtskillige
 förnähner / jämwal och Seglationens fröckia / til Commer-
 ciens opkomps och befördran / genom be:re Fredz Sluth / å-
 re Fäderneslandet tilbrachte / faststälte / och å nyo / sådane her-
 lige Provincier, såsom Lemmar i sin rätta Kropp / införlij-
 wade wordne / för vthan och / at wi i tindh samman tindh och tra-
 ctat, dhe ringar och wedervärtigheet / som emellan
 Sveriges Grono / och General Staterne / aff the förenade
 Nederlanden / dhessa åhren äre förelupne / desliktast äre
 wordne slättade / och i een hälfsam fredh och wänskap för-
 satte. Och såsom alle ofwantalde Solennes Fredz sluter
 och föreningar / vthwiisa omständeligare / Ds / och heele den
 ehrebare Werlden / hwad medh hwardera tractat i synnerheet
 är beleswat / samt nyck och faststält wordet / hwar Kongl. M:t
 och Rikens fullmechtige Senningsbudz namn äre speci-
 ficerade / såsom och deras / hwilke såsom Wäner och
 B Bunder

Bundz förwarter/ Underhandlare i Wärfket hafwe varit/
 af dithskillige Staters Senningebud/hwille defliktst/och efter
 hwars och eens i synnerheet erwiiste/och anwände wälmeh-
 ning/ åhoga och cooperation, aff Ds och Fäderneslandet/
 beröm och tacksamheet meriterat hafwe. Här widh på-
 minne Wij Ds åter/ icke vthan een synnerligh hertans åhre-
 bödigheet och tacksamheet/ Wår minnephra hoos Gudh Sal.
 Allernådigste Konungz och Herres / Högstberömeligh i
 åminnelse/ gjorde och bewiiste Kongl. försorgh och stora mö-
 da/ för Rijtzens/ samt alles Wår wälgångh/ förköffringh
 och säkerheet/ hwarigenom/ nåst Gudh/ det förnåmbste Fun-
 damentet til förestressne Lycksaligheete/ så i Krijgetz vthfö-
 rande/ som Fredz stiftandet/ årlagt wordet / och hafwer
 nådt sin befordring och främjelse. Effter Hans Sal. Kongl.
 M:tt icke allenast igenom Wapnens/ med heele Werldenes
 föröndran/ försichtige och tappre anförande/ utan och/ med
 alle Fredelige anbodh/ samt andre behörige Medel/ såsom een
 Christeligh Potentat, och rätt Landzens Fader/ wärfkeli-
 gen hafwer betygat/ Rijtzens säkerheet/ wälfärdh och roo/
 wara sitt eendaste ögnamärke; Hwarföre och H. K. M:tt
 alt arbete/ möda och sara/ hade/ tilföröndran aff alle/ ospart
 och satt tilbakars. Wij finna och wedh dhetta Rijtzens
 närwarande tilstånd Ds skyldige/ effter dhen anledning/ som
 gifwen är/ at taga i acht/ och bringa i sitt behörige skick/ hwad
 til Kongl. Maj:tt Wår respectivē ålskelige K. Hr. Sons/
 och allernådigste Konungz och Herres/ så och Rijtzens wäl-
 färd/ Säkerheet och bästa/ för denne tiden/ synes af Ds fräs-
 tas och fordras/ at Observeras/ såsom det nu/ och framdeles

kan

kan lända H. K. Maj:tt til råttträdig tiens/ froma/ gagn och
 tryggheet/ jempte Rijtzens och Fädernes landzens wälfärd/
 samt hwart och ett Ståndz rättmätige friheet/ och Under-
 fätharnes trefnad och tryggheet/ hwarföre Wij/ i fölliande
 ärender/ hafwe stadgat/ slutit/ och salunda i alt/ Ds förenat/
 som effterföljer:

I.

Såsom dhe förrige Rijtzens Besluth/ eenkammerli-
 gen dhet/ som war författat år 1650. och år 1654. om Hans Sal.
 K. M:tt Arffföreeningh/ och Successions rätt/ til Rijket/ jämwal det
 i synnerheet/ som vthi innewarande Åhr/ vthi Gjötheborgh/ på då stå-
 ende Rijtdagh/ aff os samptlige/ och alla Rijtzens Ständer/ om H.
 K. M:tt war nu warande allernådigste Konung/ bleff eenhälligen sam-
 met och beleswat/ noghsamt Ds nu/ och i tilkommande Tider/ för-
 binde och bepflicte/ at icke hafwa något annat ögnamärke / eller satta
 dhe ringaste affseende/ på någon annan/ inn/ eller vthlåndst/ Föddan
 eller Döddan/ än på närwarande H. K. M:tt Wår respectivē ålske-
 lige käre Herr Son/ och allernådigste Konung allena / hwilken/ eff-
 ter be. Rijtzens Besluth/ och samptlige Rijtzens Råd/ och Ständers
 gottfinnande / och eenhällige bewillningh/ dhetta Rijtes Chrono/
 Kongl. Högheet/ och wedhhängiande Rätt och Rättigheete allena til-
 stäär/ effter sätt och willkor/ som Sveriges Lagh / Konungens Sedh/
 och fleere Rijtzens Besluth/ vthwiisa och beskriwa. Allså/ at aff-
 stära/ och alldeles vthrota all anledningh och occasion/ som een eller
 annan/ (det Wij dock icke welsformoda) nu eller framdeles/ kunde hoos
 sigh satta/ jämwal at förtaga alla tilfällen / til otienlige Tanckar och
 Laal / som medh närwarande Rijtzens Stat icke öfwereens komma/
 samt och sidst/ at så mycket menniskeligit är / förekomma alle befa-
 rande Irningar och Olycko/ och at/ igenom Gudz Biståndh/ beförtra/
 och sätta Hans K. M:tt samt def Fädernes Rike/ vthi Säkerheet och
 Tryggheet; Så öpreppe och åter hamppe Wij samptlige Rijtzens när-

Wij

warans

warande Råd och Ständer, här medh, aff Vår skyldigste försorgh/
troheet och åhåga öfwer Kongl. M:t och Riksfens Wälsfärd/ Våre
för detta gjorde löfften/ och erlåne/ hälle/ hafwe och wyrdt dhen Stor/
måchtigste Höghborne Förste och Herre/ Herr CARL/ Sweris/
ges/ Gidthes och Wendes Konung och Riksförste. Storförste til Fin/
landh/ Hertigh vthi Esthne/ Estlandh/ Lifflandh/ Carelen/ Brehmen/
Vehrden/ Stettin/ Pommern/ Cassuben och Wenden/ Förste til
Rügen/ Herre öfwer Ingermannelandh och Wismar; Så och Psalz/
Greswewidh Rheini i Bietern/ til Göllich/ Clewe och Bergen/ Hertigh 2c.
för Vår allernädigste Konung/ Herre och Riksförste; Wit
läswe/ sampt förplichte Os/ Våre efterkommande/ Riksfens Stånds/
der/ Vnderfåhare och Inbyggjare/ at Wit wile och skole/ icke mindre/
i dhesse H. May:s ommyndige Åhr/ än framdeles / widh dhes / will
GUDH/ lyckelige inträdande Regering/ bewiisa H. K. M:t all Troo/
heet och Tienst/ styrkia dets/ sampt Riksfens Rätt / och för H. K. M:t
och Fäderneslandens bästa skuld / hafwa opsatt och opart Vår
wälsfärd/ liff/ lefwerne och förmågo/ såsom redelige / oprichtige och
trogne Män/ Ständer och Vnderfåhare ägnar och böhr/ sampt för/
rige Afftieder och Förplichtelser är lyktmätigt. Os och Riket alltiidh
förbehållandes/ at dhen tiden H. K. M:t / igenom Guds mildderike
streckelse / til sine mogne och myndige Åhr kommen är/ och förr än Hans
Mittträder til Regeringen/ då Os och Riket först försäkrar/ på all vår/
Riksfens och Ständernes Rätt och Rättigheet/ Frijsheet och wälsfång/
ne Privilegier/ i andeligt och werdzligt Ståndh/ såsom det i bästa
form/ aff framfarne Sweriges Konungar/ och särdeles Hans Sal.
Kongl. Maytt. Konung Carl Gustaff, gjort är/ och i bookstafwen
sinnes bestrefwet.

II.

Såsom jämpte andre Wederwärtigheete/ hwilke
Os och Riket/ genom H. K. M:t fordom Vår allernädigste Herres
och Konungz hastige / och fast oförmodelige Dödsfall/ åhrepåkom/
ne/ den icke åhr dhen ringaste / at H. Kongl. M:t Vår respecti-
färe

färe Herr Son / och allernädigste Konung och Herre/ är lemnader i
dets unge/ och omoghne Åhr/ Faderlöds/ och altså Riket och Fädernes/
landet / vthan Fullmyndigh / och til laga Åhr kommen Konungz;
Hwarföre/ effterdy vthinäsförgångne Riksdagh vthi Götzeborgh/ effter
den tidz Lagenheet/ allenast een interims Regeringh bleeff inrättadt/
hwilken til dhenne förestående Konungl. Begräffningh/ skulle vara/
och hafwa sitt beståndh.

Alltså och emedan Vår plicht och troo/
heet/ emoot H. K. M:t fodrar och träfwer/ dhet Wit tage dhes Rätt och
Högheet/ sampt Fäderneslandens säkerheet och tryggheet i acht /
jämwal icke tilstadie något/ hwar aff H. K. M:t. nu eller i längden/
kan taga någon skada och affsacknadh; Hwarföre/ betrachtandes/ at
til dhetta Vårt Upsås fullbordan/ höghnödigt vara will/ det Wit/ om
een wis Regeringz form, Os föorene/ såsom grunden/ til ett stadigt och
lyckeligt Regimente; Och där hoos ihoghtkommandes/ huru vthi
Hennes May:s Drottning Christinas unge/ och ommyndige Åhr/ een/
kannerligen Åhr 1633. och 1634. på då warande Riksdagar / een wis
Regeringz form, bleeff/ aff samptlige Riksfens Ständer/ öfwersedd/ skadh/
ligh och hållsotam funnen/ så och gillad och bekräftad / och för een La/
ga Stadga erkänd och wedertagen / såsom warandes aff sielfwe effe/
ten och Vthgången förspord/ hafwa sine store nyttigheete / serdeles
vthi Högst åfwanbet. Drottningz ommyndige Åhr:

Alltså hafwe
Wit/ een sådan wälsattadh Ordningh / och wäl bepröfwat Stadga/
wedh dhetta tilfälle / stättadt aff dhet wärde/ och dhen wicht/ at Wit
dhen/ ånyo/ såsom ett hållsotampt Medel antaga/ gilla/ bekräfta /
och til henne/ alldeles/ såsom een laga Stadga / ytterligare frastteligen
Os förbinda welat/ alldeles / såsom dhet för dhetta/ Åhr 1634. belesuat
och stedi åhr/ i lyfka Riksfens tilståndh/ doch lyktwål/ för tjdernes om/
byt/ och omskiftelses skuld/ hafwe Wit i be. Regeringz form/ effter
moget råd och betänckande / någre ärender måst förandra / och hen/
ne lampa och förbättra/ til nu warande Konungl. M:t Vår respecti-
v åhstelige färe Herr Sohns / och allernädigste Konungs och Herres/
som och alle Ständers / jempte Fäderneslandens tienst/ bästa/ wäl/
gång och säkerheet.

Alltså hafwe Wit/ i ett särdeles Instrument

sådan war förbättringh och förändringh tillfatt/ hwilken Wi i lijka måt-
to/ beträffat/ vnderstrifwit och förseglat hafwe/ såsom Wi och wele al-
derföre och här med stadgē at Regerings Formen och Ordinanzen/ så i
sigh sielff/ som hon/ för detta/ är antagen/ och godh funnen worden/ Så och
des/ nu på denne Riksdagh/ tillöfte förbättringh/ til alle sine Clausuler,
Stole hooff/ Och/ och aff alle dem/ som Hs. Kongl. May. sampt Sweriges
Chrono/ åhre vndergiffne/ eller Kongl. May. Påbud/ Lydna och
Hörsamheet skyldige åhre/ hafwa lagha/ Kräft/ blifwa i acht tagne
och effterkombne/ så lårt hwar och en åhr/ Hans Kongl. M. sampt
Rikszens Brede at vnderwisa; Det warde och/ i lijka måtto/ alle dee/
som Sweriges Chrono/ i något fall/ bebundne åro/ på ett eller annat sätt/
ingen vndantagandes/ här medh förpligade/ til det/ som förbe: Ord-
nanze i sigh sielff/ eller dhen/ nu aff/ Och/ dher widh steddde tillökningh
Stadgar/ och af dhem åskar och kräwer.

III.

Andock för detta icke hafwer warit brukeligt / at nå-
gon Rikszens Ankiedrottningh widh Regementet sitta/ dhet förestå/ och
däruti något votum åga kunde/ Så hafwe lijkwäl Wi närwarande
Rikszens Råd och Ständer/ aff särdeles wichtige skäkl/ sunnit för godt
och rådeligt/ dhet Hennes Maytt. nu warande Rikszens Ankiedrott-
ningh den Stormechtige Högborne Förstinna och Fru/ Fru Hede-
wigh Eleonora, Sweriges/ Göthes och Wendes Drottningh/
Stor Förstinna til Finlandh/ Hertiginna vthi Skåne/ Estlandh/ Liff-
landh/ Carelen/ Brehmen/ Wehrden/ Settin/ Pommern/ Cassuben
och Wenden/ Förstinna til Rügen/ Fru öfwer Ingermanlandh och
Wismar; Så och Pfalz/ Gresswinna widh Rhein i Bayern/ til Bäu-
lich/ Clewe och Bergen Hertiginna/ bohren Hertiginna vthi
Sleswigh/ Holsteen/ Stormaren och Dithmarschen/ Gresswinna
til Oldenburgh och Delmenhorst/ etc. Så lår ge hon/ i deeta sitt ensörian-
de ståndh/ tackes at förblifwa/ vthi Hans Kongl. M. ömyndige åhr
bijwisar Regeringen/ däruti förer Directorium/ och hafwer twenne
Vota. Effter som Wi och Hennes Maytt. där til/ behörligen ansökt
och

och förmådt hafwe/ at som nu berördt är/ Regeringen bijwista/ och hjälpa
den at vthföra/ särdeles/ emedan Hennes Maytt. vthi des/ åstelige käre
Her Sons/ Wår Allernådigste Konungs och Arfförstes walgångh/
sampt Rikszens bästa och förköffringh/ hafwer ett dyrt stättande Interes-
se/ och derföre billigt/ sielff närwarande kan bäst see och dömma/ hwadh
Kongl. M. tjenst/ och Rikszens wälfärdh/ fordror/ så at det altijdh/ steddge
och endast må effier tractas. Där näst hafwer så wäl Högstbenn:
Hennes Maytt. Rikszens Ankiedrottningh/ som och alle tillstådes wa-
rande Rikszens Råd och Ständer/ aff oomgängelige skäkl och orsaker/
sunnit godt/ bewilliat och beslutit/ at dhe Fem höga Rikszens Embeten/
Drozet/ Marsch/ Admiral/ Cantzler och Skattmestare/
effier förbe: Regerings Form/ stole näst Hennes Maytt. Rikszens An-
kiedrottning/ vthi Hans Kongl. M. ömyndige åhr/ wara/ achtas/ re-
specteras och hållas/ för Hans Kongl. May. Förmyndare/ och Rikz-
ens Föreståndare/ Och stole/ här effier/ altijdh och oföränderligen/ desse
Fem höga Embeten/ aff ingen annan/ kunna eller må beklådas/ ån effier
Lagh/ aff insödde Swenske Mån/ Ridderkapet och Adelen allena/
som wijdare/ här om/ vthi sielffua Regerings Formens nu steddde tillök-
ningh/ förmåles/ hwilken/ så där vthi/ som vthi alle andre Clausuler och
Puncter/ hålles aldeles giltigh/ och som woro hon/ ordh ifrån ordh/ här/ i
deeta Riksdags Besluth/ införd och vpreppad. Och effier Hennes
Maytt. Rikszens Ankiedrottningh hafwer tåfts aflåggia skriftiligen des
Edelige revers/ sampt dhe förenembde Fem höga Embeten/ som åre
Drozet/ Gressue Per Brahe/ Marsten/ Gressue Lars
Ragg/ Ammiralen/ Gressue Carl Gustaf Wrangel/ Cantzle-
ren/ Gressue Magnus Gabriel De La Gardie/ och Skattme-
stare/ Her Gustavus Bonde/ hwilke/ så munda/ som skriftiligen hafwe
giordt deres Sedh/ in för Kongl. M. Rikszens Råd och Ständer/ at
wela och skola stå Rikset och Regementet före/ til Kongl. M. Wår/ och
Rikszens nytta och wälfärdh/ som dhe det wele och kunne tryggeligen/
för Gudh/ Hans Kongl. Maytt. och Rikset/ til swars stånd; Allså/ där
någon/ wid eens eller annors/ af företalde höga Embeters/ fränfal/ bliffuer
ordens

ordentligen vishvaldh til samma kall / må han en befatta sigh / medh sam-
ma Embete och Förmynderskap / för an han / deslikest / sin Eedh afflagdt
hafwer / in för Hans Kongl. Maytt / Hennes May: Rijkzens Enkiedrotts-
ningh / Rijkzens höga Embeten / Rådth och Ständer / hwilken och / ibland
dem andre / af Rijkzens Rådth / som icke dee höga Embeten bekläder / och
liktwål / widh någons dödh eller fränfalle / eller i någons fränwaru eller
slukdom / hans ställe / effter Ordinansien / förträder / den skal och så wara
pliktig / samma Eedh / striffeligen / in för den Kongl. Regeringen / och
Rijkzens Rådth / at afläggia / och sigh där medh förpligta / dhet så offta
han / vthi sådane fall / at bijwista Regeringen / sordrader warder / sigh Före-
ståndernes / och dhe höga Embeternes pligt och löffte / i alla måtto / wil och
skal effter rätta och föllia. Och effter ty Wij / på Hennes May: Rijkzens
Enkiedrottning / sampt dhe andre gode Herrars Rijkzens Förestånd-
res trooheet / huldheet / råträdighet och flit / emot Hans Kongl.
Maytt. och Rijket hålla Os aldeles försätrade / men där jempte / wål kun-
ne behiarta / hwad mödosam / förtretelig / och swår börda Os. Maytt. och
de gode Herrar hafwa antagit / hwilkets förrättande och vthförande de icke
kunna vthstå / medh mindre / Os. Maytt. och de / af Os / tilbörigen warde
astisterade / authorizerade / och deras myndigheet / mach / respect
och wyrdning / krafftigt / af Os / vnderstödd och erhollen ; Ty lätssive och
förpligte Wij / på Rijkzens / Wäre och Wäre Medbröders wagnar / på det
krafftigste som see kan och må / at Wij wele / vthi hans Kongl. May: Wäre
allernädigste Konungs ommyndige år / hålla och hafwa Hennes Maytt
Rijkzens Enkiedrottning / och de Fem nuwarande Rijkzens Embeten / och
widhderes dödlige afgang eller fränwaru / den som effter Ordinan-
dens ställen förträder / allena för Hans Kongl. Maytt. hålla Förmyn-
dare / och Rijkzens Föreståndare / bewijsa dem all åhva / Wyrdning och re-
spect / så och all tjänst / lydno och hörsamheet / vthi alt dhet dhe / effter Swe-
riges Lagh / och åfwanbe. Regerings-form / på Os. Kongl. May: och
Rijkzens wagnar / til des och Rijkzens gangn och wälstånd / biudandes
och befallandes warde. Wij wele och den Kongl. Regeringen göra
alt möneligit biståndh / vthi wärelers vthförande / och til des bördas liff /
som och / jempte Hennes Maytt. och dem samma / när så tränger / hafwa
vpsatt

vpsatt och osparde Wäre Liff och fö.
och Fädernes Landet må vthi des Rätt / Rättigheet / Christeliga Regering /
så och Landh och Gränger / försvarade / försäctade och beskyddade war-
da. Där och någon / antingen högh eller lägh / som vnder Os Kongl.
Maytt och Sweriges Chrono sorterar / jämwäl des befallningh skyl-
digh är at stånda och effterkomma / eller något af detta Rijket / dhet ware
sigh på hwariehanda sätt / åthniuter / til sit bästa och wälereffnad / vnder-
stöde sigh / antingen at vndraga sigh Hennes May: och Rijkzens Före-
ståndares lydno / eller sättia sigh emot Hennes May: och deres budh
och förbudh / tilfoga dem föracht och sijdwördringh / medh ordh eller
gärningar / och således förleena dem / til Regeringens hinder och skada /
sampt göra dem deras Embeter swåra och wedderwerdige : den eller dhe /
som sådant göra / och där til warda Laghwundne och skyldige / stole stån-
da samma straff / som woro dhet Konungen sielff wedersahrit / effter dhe
9. Capitel i Konungabalken / öfwer hwilket alt Wij befinne Os skyldige /
at så myckit mehra hålla / och straffet håller / skärpa än lindra / som Wij
wete Regering / des förvth / intet kunna bestå. Förmode här hoos / och
begäre / at såsom Kongl. May: och heela Rijkens / så wäl som hwart och
ett Stånds tilstundande wälsärdh / näst Gudh / där på beroor / at Hans
Kongl. Maytt i des vnga år / må rätteligen och wäl vpsostredh warda / så
warder Rijkzens Regeringh / såsom rätt Förmynbare anstår / dragan-
des dersöre omsorg / at Hans Kongl. Maytt i Wäre rätta Religion /
alla Konglige dygder / lofflige Swenske sedher / sampt een godh be-
någenheet och affection / til sin egen Nation och Vnderfåhare / må wara
lårdh och vpsödd. Enste at Gudh den höghste / som hafwer behagat at
sättia Os. Kongl. Maytt och Fädernes Landet vthi detta wilkor /
som Os nödwingar / och förorsakar / at nu satta en sådan Regeringh /
wille af omäteligh godheet / mildeligen wälsigna Hans Kongl. Maytt /
hålla öfwer des Kongl. Person sin krafftige wårdh / Rijket och alla Stån-
der til största hugnad och lycksaligheet / sampt förlåhne Hennes Maytt
Rijkzens Antiedrottningh / och dhe öfrige Regerings Personer / krafft och
biståndh aff höghden / detta swåra embetet wäl at vthföra / görandes de-
res rådth / anslag och actioner lyckelige / och til alle tijder berömmelige /
E så

ongl. May:tt til godh och nyttigh
tjänst / Riket til styrckia och frömma / sampt Hennes Kongl. M:tt
Rijks Enckie Drottningen sielss / så och the öfrige Rijksens Föreståndare til
beröm / heder och ähra / och Ds alle sampligen / alltidh til lycka och wäls-
signelse.

IV.

Emedan oc Rijksens Regering och Rådhs hafwa Ds föredra-
ga lätit / huruledes Hs. Sahl. Kongl. May:tt Konung Carl Gustaff /
fordom Wår allernådigste Konung och Herre / hafwer medh des Be-
mähl / Hennes May:tt Rijksens Enckie Drottningh / wisse ächtenstaps
Pakter ingådt / och af särdeles affection och nöye / som Hans Sahl.
Kongl. May:tt / af sin Kongl. Gemähls dygdesamina comporte-
mente vndsängit hafwer / bebreawat Hennes May:tt medh ett wisst Luff-
gedingh ; Hwarföre / och effter som Wij förspörre / och pröfwe af Hens
May:tt ett särdeles benågit hiertelagh och gunst emoot detta Riket /
des Ständer och Inbyggjare / fördenstul see Wij ganska gärna / at så-
dant Luffgeding blifwer / effter the vprättade ächtenstaps Pakter / och
sielsswe Brevsens innehåldh och lydelse / som thet år 1655. aff samplige
Rijksens Rådhs och Ständer / bleff beleswat / Hennes May:tt hållit / och
oblarverat / efftersom Wij och dem / här medh / stadfäste / och thet öfwer
hånden hålla wele / at the i alla måtto stole oförtränkte handhafwas / så at
Hennes May:tt må dem behörligen nåå och äthniuta / doch detta såsom och
hwad mehra Hennes May:tt aff Hs. Sahl. Kongl. M:tt kan wara för-
vndt / sålunda / såsom thet vthi ett särdeles / desne Rijksdags Bihastad / widare
och medh mehre warder förklarar och inträttat. Och såsom Wij elliess
wele willige finnas / Hennes May:tt / såsom den i Regeringen präside-
rar / och wenne Vota förer / thet jempte all tilbörlich ähra och wyrdnat
at bewijfa ; Allsälsswe Wij i den vnderdånige wise tilförsicht / at Hennes
May:tt icke tröttas widh det Hennes M:tt ombetrodde höge Embeter / v-
than thet / tillijka medh dee andre Hans Kongl. M:tt trogne Förmyndare
och Rijksens Regering / låter sig angelagit wara / som förbem:tar och Wij
i särdeles wyrdnadt / emoot Hennes M:tt / här åter vppreppe / huruledes
des

des älskelige käre Her Son / Hans . .
nungh och Herre / vthi alle Christelige och Kongl. Dygder kan opfostras /
och des / sampt Rijksens Rätt / styrckias / som hwad Hennes M:tt kan wij-
dare judicera / lända til Fädernes landzens tjenst / säkerheet och wälfstånd /
Hennes May:tt behagade sådant an wijdare / medh wahnligh benågene
heet och gunst / låta sigh wara om Hiertat.

Hwad öfrigit af Hs. Kongl. May:tt är godt funnit wordet / för denne
tiden Ds at proponera låta / och vnder händer gifwa / om at rådslå och
besluta / der öfwer hafwe Wij vthi ett särdeles bihastad / Ds förklarar / och
effter sakernes nödwändigheet / och dese tidders bestaffenheet / där vthi slutit
och stadgat. Hwilket alt / såsom och / hwad i detta Rijksdags Besluth är
författat / och föreskrifwit ståår / at Wij Rijksens Enckie Drottningh /
och närwarande Rijksens Rådhs och samplige Ständer / det hafwe sampt
och synnerligen / på Wåre egne / och Wåre Medhbröders wågnar / så
frånwarande som närwarande / godt funnit / beslutit / och Ds fullkomligen
der om föreenat / derföre det och trooligen efterkomma wele och stole / hafwe
Wij sampligen / detta medh Wåre egne Händer vnderstrifwit / och lätit
tryckia Wåre Inseghel härnedan före / som gifwit och strifwit är i Stock-
holin / den Tredie dagh vthi Novembris Månadh / Åhr effter Christi
Wördh 1660.

